

Syllabus

PROPERTY LAW WITHIN THE FAMILY - 62450

Last update 14-09-2016

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: law

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Judge Drori Moshe

Coordinator Email: moshedr@court.gov.il

Coordinator Office Hours:

Teaching Staff:

Drori Moshe

Course/Module description:

This course will focus on the legal aspects of spousal property, both Israeli "common law" and the Israeli legislation, which establishes unique regime in the interconnection between Family law and Property law.

Course/Module aims:

1. Gaining knowledge, and understanding about the history of Israeli legal system, that stood in front religious family law and secular property law, and eventually found solutions that fit Israeli society.

2. Understanding the interaction between several branches of law, substantive as well as procedural, governing the laws of matrimonial property.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

To become more familiar with matrimonial family law, and being able to apply this law on delicate or complicated situations, including cases of property before marriage, pensions, and potential earning.

Attendance requirements(%):

Teaching arrangement and method of instruction:

Course/Module Content:

*Historical Background
Basics Models
Marriage as Partnership
Balancing of Resources
"Mix Properties"
Domestic Home
Support
Spousal Debts*

Required Reading:

.1 ספרים

- (א) אריאל רוזן צבי, יחסי ממון בין בני זוג (ירושלים, תשמ"ב).
 (ב) אריאל רוזן צבי, דיני המשפחה בישראל □ בין קודש לחול (תל אביב, תש"ן).
 (ג) בן ציון שרשבסקי, דיני משפחה, מהדורה רביעית (ירושלים, תשנ"ג) ומהדורת קורנאלדי.
 (ד) יהושע ויסמן, דיני קניין, חלק שני, בעלות ושיתוף (ירושלים, תשנ"ז), עמ' 177-204.
 (ה) מיגל דויטש, דיני קניין, כרך א (תשנ"ז), עמ' 633-647.
 (ו) חנוך דגן, קניין על פרשת דרכים (תל אביב, תשס"ה), פרק 7.
 (ז) שחר ליפשיץ, השיתוף הזוגי (בר אילן, נבו, תשע"ו).

2. מאמרים

- (א) משה דרורי, "דירת בני הזוג בפסיקתם של בתי הדין הרבניים ושל בתי המשפט האזרחיים", שנתון המשפט העברי, כרך טז-יז (תש"ן- תשנ"א), עמ' 89-143.
 (ב) דרורה פלפל, "פירוק שיתוף במקרקעין בדירת מגורים של בני זוג", הפרקליט, כרך לט (תשנ"א), עמ' 488-506.
 (ג) יהושע גייפמן ומיכאל טאוס, "מירוץ הסמכויות ההליכים לפירוק שיתוף בדירת מגורים של בני זוג", הפרקליט, כרך מ (תשנ"ה), עמ' 316-342.
 (ד) יהושע גייפמן, "זכויות פנסיה ונכסי פרישה אחרים □ כנכסים בני השגה או בני איזון בין בני זוג" הפרקליט, כרך מא (תשנ"ג), עמ' 137-105.
 (ה) אריאל רוזן צבי, "דיני משפחה וירושה", בתוך: ספר השנה של המשפט בישראל תשנ"א (תל אביב, תשנ"ב), עמ' 183-220.
 (ו) אריאל רוזן צבי, "דיני משפחה", בתוך: ספר השנה של המשפט בישראל, תשנ"ב-תשנ"ג (תל אביב, תשנ"ד), עמ' 267-300.
 (ז) פנחס שיפמן, "בתי הדין הרבניים □ לאן?" משפט וממשל, כרך ב (תשנ"ה) עמ' 534-532.
 (ח) יוסף מנדלסון, "יחסי ממון בין בני זוג" בתוך: פ' רדאי (ואח') מעמד האישה בחברה ובמשפט (ירושלים תשנ"ה), עמ' 458-437.
 (ט) פנחס שיפמן, "ואף על פי כן □ שיתוף נכסים", משפטים, כרך כו (תשנ"ו), עמ' 399-408.
 (י) שחר ליפשיץ, "על נכסי עבר, על נכסי עתיד ועל הפילוסופיה של חזקת השיתוף", משפטים, כרך לד (תשס"ד), עמ' 627.
 (יא) שחר ליפשיץ, "יחסי משפחה וממון: אתגרים ומשימות בעקבות תיקון מס' 4 לחוק יחסי ממון", חוקים, כרך א (2009), עמ' 227-317.

3. חקיקה

1. חוק שיווי זכויות האישה, תשי"א □ 1951.
2. חוק יחסי ממון בין בני הזוג, תשל"ג □ 1973.
3. חוק יחסי ממון בין בני הזוג (תיקון), תש"ן □ 1990.
4. חוק יחסי ממון בין בני הזוג (תיקון מס' 4), תשס"ט □ 2008.
5. חוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה □ 1995.
6. תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד □ 1984, תקנה 258, כפי שהוספה בתיקון משנת תשנ"ז.
7. חוק הירושה, תשכ"ה □ 1965.
8. החוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט □ 1959.
9. חוק המקרקעין (תיקון מס' 17), התשנ"ה □ 1995.
10. חוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א □ 1971.
11. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.
12. חוק חלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014.

---

4. פסיקה

1. ע"א 306/64 ברגר נ' מנהל מס עזבון, פ"ד יט (2) 240.
2. ע"א 253/65 בריקר נ' בריקר, פ"ד כ (1) 589.
3. ע"א 135/68 בראלי נ' מנהל מס עזבון, פ"ד כג (1) 393.
4. ע"א 595/69 אפטה נ' אפטה, פ"ד כה (1) 561.
5. ע"א 66/73 פנונו נ' פנונו, פ"ד כט (2) 181.
6. ע"א 264/77 דרור נ' דרור, פ"ד לב (1) 829.
7. ע"א 630/79 ליברמן נ' ליברמן, פ"ד לה (4) 359.
8. ע"א 741/82 פיכטנבאום נ' פיכטנבאום, פ"ד לח (3) 22.
9. ע"א 686/95 מערבי נ' מערבי, פ"ד מ (2) 631.
10. ע"א 144/86 קופלמן נ' קופלמן, פ"ד מא (1) 356.
11. ע"א 26/89 ארגוב נ' ארגוב, פ"ד מד (1) 793.
12. ע"א 92/89 עובדיה נ' עובדיה, פ"ד מה (5) 113.
13. ע"א 1229/90 חנוך נ' חנוך, פ"ד מה (5) 584.
14. ע"א 2/77 אזוגי נ' אזוגי, פ"ד לג (3) 1.
15. ע"א 2199/91 נאפיסי נ' נאפיסי, פ"ד מח (2) 89. ודנ"א 1558/94 נאפיסי נ' נאפיסי נ (3) 573.
16. ע"א 1915/91 יעקבי נ' יעקבי; קונבלר נ' קונבלר פ"ד מט (3) 529.
17. פסה"ד של בית המשפט המחוזי בפרשת קונבלר פורסם בפסמ"ח תשנ"א (2) 309.
18. ע"א 77/71 ראבי נ' ראבי, פ"ד לג (1) 729.
19. ע"א 65/89 מוסטפא נ' מטוע, פ"ד מד (4) 197.
20. ע"א 2280/91 אבולוף נ' אבולוף, פ"ד מז (3) 596.
21. ע"א 234/80 גדסי נ' גדסי, פ"ד לו (2) 645.
22. ע"א 370/87 עזבון מדג'ר נ' עזבון מדג'ר, פ"ד מד (1) 99.
23. ע"א 384/88 זיסרמן נ' זיסרמן, פ"ד מג (3) 205.
24. ע"א 343/87 פרי נ' פרי, פ"ד מד (2) 154.
25. רע"א 964/92 אורון נ' אורון, פ"ד מז (3) 758.
26. בג"צ 1000/92 בבלי נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד מח (2) 221.
27. ע"א 806/93 הדרי נ' הדרי, פ"ד מח (3) 685.
28. ע"א 679/76 סלי נ' עזבון שפר, פ"ד לב (2) 785.
29. ע"א 655/89 מטלון כץ נ' כץ, פ"ד מה (3) 845.
30. ע"א 809/90 לידאי נ' לידאי, פ"ד מו (1) 602.
31. גפני נ' גפני (לא פורסם).
32. ע"א 663/87 נתן נ' גרינר, פ"ד מה (1) 104.
33. ע"א 388/76 כבשני נ' מנהל מס שבח, פ"ד לא (3) 253.
34. ע"א 177/87 ווינפלד נ' מנהל מס שבח, פ"ד מד (4) 607.
35. ע"א 5774/91 יהלום נ' מנהל מס שבח, פ"ד מח (3) 372.
36. ע"א 66/88 דקר נ' דקר, פ"ד מג (1) 122.
37. ע"א 321/81 כהן נ' כהן (לא פורסם, ניתן על-ידי השופט צ' טל בב"מ"ש מחוזי בירושלים).
38. ע"א 47/64 ששון נ' ששון, פ"ד יח (4) 235.
39. המרצה 8263/83 בן שמעון נ' בן שמעון, פסמ"ח תשמ"ו (א) 304.
40. ע"א 458/79 ניר נ' ניר, פ"ד לה (1) 518.
41. ע"א 192/82 סדן נ' סדן, פ"ד לו (4) 169.

- .42. ע"א 745/87 סריוטי נ' סריוטי, פ"ד מב(4) 878.
- .43. ע"א 680/82 נחום נ' נחום, פ"ד לז(4) 667.
- .44. ע"א 53/83 רונקין נ' רונקין, פ"ד לח(1) 151.
- .45. ע"א 573/81 כסיף נ' כסיף, פ"ד לו(2) 294.
- .46. ת"א (רחובות) 2176/85 כסיף נ' לביא וכסיף, פסמ"ה(ב) 209.
- .47. ע"א 288/71 מרדכי נ' מרדכי, פ"ד כו(1) 393.
- .48. ע"א 421/76 בר יואב נ' בר יואב, פ"ד כו(1) 263.
- .49. בג"צ 323/81 וילוזני נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד לו(2) 733.
- .50. ע"א 753/82 פלונית נ' פלוני, פ"ד לז(4) 626.
- .51. ע"א 472/83 אריאלי נ' אריאלי, פ"ד מא(3) 200.
- .52. ת"א 28567/81 פור נ' פור, פסמ"ח תשמ"ו(2) 512.
- .53. ע"א 171/83 טאובמן נ' טאובמן, פ"ד לט(4) 707.
- .54. ע"א (חיפה) 222/89 אילון נ' אילון, פסמ"מ תשמ"ה(3) 407.
- .55. ע"א 2626/90 ראש חודש נ' ראש חודש, פ"ד מו(3) 205.
- .56. ע"א 485/70 סייג נ' אזולאי מנהלת עזבון סייג, פ"ד כה(2) 62.
- .57. ע"א 488/89 נופרבר נ' נופרבר, פ"ד מד(4) 293.
- .58. בג"צ 609/92 בעהם נ' בית הדין הרבני הגדול, פ"ד מז(3) 288.
- .59. בר"ע (ת"א) 8602/86 לנצוט נ' לנצוט, פסמ"ח תשמ"ז(ד) 438.
- .60. בג"צ 3914/92 לב נ' ביה"ד הרבני, פ"ד מח(2) 491; בג"צ 4358/93 צוק נ' ביה"ד הרבני, פ"ד מח(4) 563.
- .61. ע"א 52/80 שחר נ' פרידמן, פ"ד לח(1) 443.
- .62. ע"א 749/82 מוסטון נ' וידרמן, פ"ד מג(1) 278.
- .63. ע"א 805/82 ורסנו נ' כהן, פ"ד לז(1) 529.
- .64. ה"פ (ת"א) 157/87 סלם נ' כרמי, פסמ"ח תשנ"ב(1) 69.
- .65. ע"א 4385/91 רחל סלם נ' רם כרמי, פ"ד נא(1) 337.
- .66. ע"א 490/77 נציה נ' נציה, פ"ד לב(2) 621.
- .67. ע"א 6/80 מונק נ' מונק, פ"ד לו(3) 421.
- .68. ע"א 169/83 שי נ' שי, פ"ד לט(3) 776.
- .69. ע"א 3563/92 גיטלר נ' גיטלר, פ"ד מח(5) 489.
- .70. ע"א 1918/92 פרבר נ' פרבר, פ"ד מח(4) 540.
- .71. ע"א 4596 עבאדה נ' עבאדה, פ"ד מח(2) 77.
- .72. ע"א 75/85 מנחם נ' מנחם, פ"ד מא(2) 785.
- .73. ע"א 724/83 בר נתן נ' בר נתן, פ"ד לט(3) 551.
- .74. ע"א 1937/92 קוטלר נ' קוטלר, פ"ד מט(2) 233.
- .75. ע"א 3002/93 בן צבי נ' סיטין, פ"ד מט(3) 5.
- .76. ע"א 5187/91 מקסימוב נ' מקסימוב, פ"ד מז(3) 177.
- .77. ע"א 3071/91 ג'ברין נ' ג'ברין, פ"ד מז(3) 361.
- .78. ע"א 1581/92 ולנטין נ' ולנטין, פ"ד מט(3) 441.
- .79. ע"א 951/96 גולן נ' גולן, פ"ד מט(4) 877.
- .80. ע"א 5598/94 נניקשוילי נ' נניקשוילי, פ"ד מט(5) 163.
- .81. רע"א 4029/90 פלג נ' פלג, פ"ד מה(2) 111.
- .82. בג"צ 5969/94 אקנין נ' ביה"ד הרבני, פ"ד נ(1) 370.
- .83. ע"א 819/94 לוי נ' לוי, פ"ד נ(1) 300.
- .84. ע"א 304/72 בילאר נ' בילאר, פ"ד כז(1) 533.
- .85. ע"א 100/49 מילר נ' מילר, פ"ד ה 1301.
- .86. בג"צ 721/94 אל על נתיבי אויר לישראל נ' דנילוביץ, פ"ד מח(5) 749.

87. בג"צ 8578/01 חיים חליווה נ' עליזה חליווה, פ"ד נו (5) 634.
88. ע"א 4374/98 עצמון נ' עצמון, פ"ד נו (5) 433.
89. ע"א 3868/95, בג"צ 5385/95 ונדה ורבר נ' מנחם ורבר ואח', פ"ד נב (5) 817.
90. ע"א 1580/95 דרהם נ' דרהם, פ"ד נ (4) 865.
91. בג"צ 6334/96 לאה אליהו נ' בית הדין הרבני האזורי בתל-אביב פ"ד נג (2) 153.
92. בג"צ 2222/99 אנזל (אורה) גבאי נ' בית הדין הרבני הגדול פ"ד נד (5) 401.
93. בג"צ 8497/00 אירה פייג □ פלמן נ' גאורג פלמן פ"ד נז (2) 118.
94. בג"צ 9611/00 נבאל בדר (מרעי) נ' נזיה מרעי פ"ד נח (4) 256.
95. בג"צ 5747/03 פלוני נ' פלונית פ"ד מח (5) 776.
96. רע"א 8256/99 פלונית נ' פלוני פ"ד נח (2) 213.
97. בג"צ 9734/03 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול פ"ד נט (2) 295.
98. בג"צ 304/04 עוזי יאיר נ' בית הדין הרבני האזורי פ"ד ס (2) 99.
99. ע"א 44/84 דולי גלבווע נ' דרור גלבווע, פ"ד מא (1) 174.
100. ע"א 841/87 אסא רון נ' חנה רון, פ"ד מה (3) 793.
101. בע"מ 10916/03 צה"ל □ מדינת ישראל נ' פלונית (2007).
102. בע"מ 4623/04 פלוני נ' פלונית פ"ד ס"ב (3) 66.
103. בג"צ 4193/04 שרה אודיה גרטנר-גולדשמידט נ' בית הדין הארצי לעבודה (2010).
104. ע"א 7033/93 יאיר נפשי נ' רחל נפשי (1995).
105. ע"א 6557/95 חיים אבנרי נ' תמר אבנרי, פ"ד נא (3) 541.
106. ע"מ (חיפה) 330/05 פלוני נ' אלמונית (2006).
107. ע"מ (חיפה) 614/07 פלונית נ' פלוני (2008).
108. בע"מ 4699/08 פלונית נ' פלוני (2008).
109. בע"מ 5060/10 פלונית נ' פלוני (2010).
110. עמ"ש (ת"א) 1229/07 י' ב' נ' א' ב' (2010).
111. עמ"ש (ת"א) 39641-05-10 פלונית נ' פלוני (2012).
112. ע"א 677/71 אדוארד שלמה דוד נ' לואיז דוד פ"ד כו (2) 457.
113. ע"א 1967/90 ישראל גיבר שטיין נ' הלן גיבר שטיין פ"ד מו (05) 661.
114. בג"צ 4178/04 פלוני נ' בית הדין הרבני לערעורים (13.12.06).
115. רע"א 8791/00 אניטה שלם נ' טווינקו בע"מ (13.1.06).
116. בג"צ 8928/06 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים בירושלים (8.10.08).
117. בג"צ 7716/05 פלוני נ' פלונית (27.8.07).
118. בע"מ 4623/04 פלוני נ' פלונית (26.8.07).
119. בג"צ 5416/09 פלונית נ' פלוני פ"ד סג (2) 484 (2010).
120. בע"מ 1398/11 אלמונית נ' אלמוני (2012).
121. ע"א 130/83 לבנה פרייס נ' אלימלך פרייס פ"ד לח (1) 721.
122. ע"א 496/89 יצחק לוי חקק נ' הילדה לוי חקק פ"ד מה (4) 749.
124. ע"מ (י-ם) 821/05 ש' א' נ' ש' ג' (12.11.06).
125. ת.א. (י-ם) 2260/08 ה.כ. נ' א.פ. (29.10.08).
126. ע"מ (י-ם) 818/05 פלונית נ' פלוני (8.5.06).
127. בע"מ 8951/06 פלוני נ' פלונית (14.6.06).
128. ע"מ (י-ם) 547/04 פלוני נ' אלמוני (30.4.05).
129. בע"מ 4589/05 פלוני נ' פלונית (21.11.05).
130. ע"מ (י-ם) 452/03 פלוני נ' פלוני (25.11.03).
134. עפ"א (י-ם) 1006/01 ברדה נ' ברדה (2.12.02).
135. בש"א (י-ם) 5581/04 זכריה נ' וינברגר (26.8.04).
136. ב"ש (י-ם) 1565/02 סם מלכה נ' מדינת ישראל (1.7.03).

-
- .137. ע"מ (י-ם) 2035/07 י' ה' נ' ש' ה'.
- .138. ע"מ (י-ם) 125/08 ש' ר' נ' ד' ר'.
- .139. ע"מ 222/08 פלוני נ' פלונית (2010).
- .140. ע"א 3287/09 אבו סנינה נ' עימד סעיד אבו עכר (2010).
- .141. ע"מ (י-ם) 160/08 פלונית נ' פלוני.
- .142. ע"מ (י-ם) 1078/06 בידון מוחמד נ' בידון נאדיה.
- .143. ע"מ (י-ם) 2066/07 דמירי נ' דמירי.
- .144. ע"מ (י-ם) 222/08 ש' א' נ' ש' ד' (2010).

הערה: כדי שלא להעמיס על הרשימה, לא הובאו תיקי "תמ"ש" (תיקי בית משפט לענייני משפחה כערכאה ראשונה), ואף לא תיקים מבית דין הרבני (הגדול והאזורי). ייתכן כי במהלך הקורס, אזכיר פסקי דין כאלה, אך אין הם בבחינת חומר קריאה חובה לבחינה.

Additional Reading Material:

Course/Module evaluation:

- End of year written/oral examination 100 %
- Presentation 0 %
- Participation in Tutorials 0 %
- Project work 0 %
- Assignments 0 %
- Reports 0 %
- Research project 0 %
- Quizzes 0 %
- Other 0 %

Additional information: